

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ssvoboda Testvérek könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések s előfizetési díjak is küldendők.</p>	<p>Megjelenik a lap Minden Szerdán. Kéziratok nem adtnak vissza.</p>	<p>FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. FEJÉR ANTAL, ÜGYVÉD.</p>	<p>Nyitlertéri cikkek soronként 40 fill.-ért közöltetnek. Egyes lap ára 20 fillér.</p>	<p>Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetési díjak a legolcsóbban számítatnak.</p>
--	---	--	--	---

Akik, nem értek boldog új évet.

Szép élet, némelyek szerint gyöngy-élet a katonai élet, de azért még se nagyon sokan vágyakoznak utána. Pedig némelyekre nézve tagadhatatlanul előnyös. Egyik megtanulja azt, amit otthon elmulasztott pl. írni és olvasni, a másik rendezhez szokik, megtanul engedelmessékedni, amit az előtt nem igen szeretett; járásban, kelésben, testtartásban mindegyik ügyesedik, némelyikre, mikor haza kerül, alig lehet ráismerni.

A királyi kenyere, amihől a katonák eszik, nem is olyan keserű — mint azt igen sokan tartják. Mindennap kijár mellé egy jó darab hús. Reggeli s most már vacsora is. A katonáknak több mint 70—80%-a jobban él mint otthon és még is a legnagyobb rész alig várja, hogy leteljen a három esztendő, igazi örömmel üdvözli a szabadulás napját, szívesen veti le magáról a mundért, legfeljebb a csinos sapkát tartja meg és a szürke polgári életbe, ahol övéi tárt karokkal várják és hozzá fog a keserves, fárasztó kenyérkereső munkához, mely némelyik számára alig hozza meg a mindennapit; rongyoskodik, foltosított ruhában jár, de azért többre becsüli a nehéz munkával és némelykor koplalással járó szabadságot, mint a csizra és élelemben gazdag katonai életet. Ezért igen kevés marad ott, a legnagyobb rész haza kívánczik s mihelyt eljön az ideje, haza is megy.

Általánosságban így állván a dolog, el lehet képzelni a szegény három éves katonák huját és bánatját, hogy, mikor a múlt évben elérkezett a mások szabadságot hozó október, nem lehetett levetni a mundért, benne kellett maradni, viselni kellett tovább is a fegyvert, teljesíteni a szolgálatot a hordozni a szigorú katonai fegyelem igáját.

A három hónap azonban lassanként eltelt, valahogyan beletűródték sorukba, de a mellett nagy sovárgással várták az esztendő végét, amely meghozza a szabadsulást is.

Ez azonban hiu reményesség volt, a jöncz nem lévén, az első korosztálybeli tartalékosoknak további szolgálattételre benn kellett maradni, a mi aztán országszerte nagy elkeseredést keltett.

Szomorú hírek érkeznek Boszniából. A benntartott kiszolgált katonák, mikor megtudták, hogy az új esztendőt is Bosznia kopár sziklái között kell tölteniök, felzendültek. A trebinje bileki vonalon általános a katonák nyugtalansága. Bileken a hatvankilenczedik ezred egyik százasa a fegyvert elhagyva, megtagadta az engedelmességet és helyét elhagyta. A zendülés tovább terjedt, s a felzendült katonák sajnálatos kihágásokat követtek el, a minek aztán az lett a következménye, hogy bebörtönözték őket és igen sokan keservesen meg fognak lakolni tettükért.

A tiszték igyekeznek csendesíteni a katonákat s ilyenkor azt is elmondják, hogy visszatartásuknak a parlament elrendelése egyrésze az oka. Erre az öreg katonák még jobban elkeseredtek a ugyancsak áldják azokat, kik szenvedésüket okozták.

Még nagyobb lesz azonban a baj, mikor a póttartalékosoknak is be kell vonulni, s több mint hármízezer család fogja nélkülözni a kenyérkereső apát.

Ime, az obstrukció legkeserűbb gyümölcsei, de azért a pár emberből álló ellenzéki csapat tovább is obstruál.

A mit Tisza István gróf kormányelnök és Nyiry Sándor honvédelmi miniszter az országgyűlésben előre megmondottak, annak egyrésze már bekövetkezett. De azért tovább is obstruálnak s nem számítanak vele, hogy a szerencsétlenség még nagyobb lesz. Az engedetlenkedő katonák súlyos és hosszú rabulást fognak szenvedni, s igen sok ezer család marad kenyér nélkül s lesz kitéve igen nagy nyomorúságnak.

S mindent csinálja most már alig tíz-tizenkét ember, a nagy többséggel szemben a parlamentnek csak igen kis parányi része, kiknek áldatlan harca még más súlyos következményekkel járhat.

A szólásszabadság parlamenti életünknek egyik legdrágább, legfelfeltettebb kincse, most ez forog veszedelemben. Es nem is lehetne azon csodálkozni, ha a nagy többség, látva a szólásszabadsággal való visszaélés szomorú következményeit, rászánná magát arra, hogy azt korlátozza.

De hát a parányi kisebbség tovább is obstruál, nem gondol sem katonáink szomorú sorsával, sem a roppant anyagi és erkölcsi károkkal, melyek az obstrukcióból már eddig is származtak s melyek a további obstrukció mellett még nagyobb mértékben szaporodni fognak. Meddig tart még a nemzet türelme?

== A képviselőház ülései. A karácsonyi szünet után a múlt esztendőben még három gyűlésen ültek össze a képviselők, tanácskoztak a napirenden levő ujoncjavaslat felett. A december hó 28-án tartott ülésben a jegyzőkönyv hitelesítése után Jakabffy Imre elnök bejelentette, hogy Perényi Zsigmond báró, Hertelendy Ferencz, Domahidy Elemér és Fáy István képviselői mandátumáról lemondott. Utóbbi a párt békés hajlandóságai miatt kilépett a Kossuth pártból s mivel észrevette, hogy választóinak egyrésze e lépését nem helyesli, mandátumát letette. A más három képviselő főispánna nevezett ki s ezért mondtak le. A katonai vitában elnök Szederkényi Nándor szólalt föl s azt bizonygatta, hogy a magyar országgyűlés sohasem mondott le a magyar vezényszórol. Védelmezzi az obstrukció jogosultságát s ellenindítványt ajánlja elfogadására. Nyiry Sándor honvédelmi miniszter figyelmeztette az obstrukciókat, hogy ha az ujoncjavaslatokat holnapig megszavazzák, január 4-én meglehetően kezdni az ujonczozást és a póttartalékosokat tavasszal, a mezei munka idejére haza lehetne bocsátani. Ha ez még nem történik a póttartalékosok május végéig beunmaradnak. Negyven ezer póttartalékos nevében azon kértet intézi az obstrukció ellenzékhez, hogy tegyék le a kivételes fegyvert s járuljanak ahhoz, hogy a póttartalékosok sorsa könnyítessék. Mukits Simon beszélt azután, polemizált a honvédelmi miniszter beszédével, kijelentette, hogy a közös hadsereg magyar részben a német vezényszó csak állapot, de nem jog. Szólamra következtek volna Babó Mihály, Kecskeméthy Ferencz, Zboray Miklós és Rakovszky István, miután nem voltak jelen, úgy tekintenek, mintha lemondtak volna a zárszó jogáról. Lovász Márton kéri, hogy beszédét a következő gyűlésen mondassa el, a ház ehhez hozzájárult, mire elnök berekesztette az ülést. A decz. 29-diki ülésben a jegyzőkönyv hitelesí-

tésnél majdnem háromnegyed órány nyelt el a technikai obstrukció a jegyzőkönyv ellen emelt kifogással és a képviselők megázmálattásával. Ezek után a ház a jegyzőkönyvet hitelesítette. Az ujonczavaslat tárgyalásánál Lovász Márton élt a zárszó jogával, a balkáni helyzetről beszélt. A magyar kormány, melynek annyira fáj a szíve a póttartalékosokért, a messze Keleten teljesen idegen érdekekért kész száz milliókat is elpocsékolni. Saját határozati javaslatát ajánlja elfogadásra. Ugron Gábor a honvédelmi minisztert szinpadias hatás vadászattal vadolja. Hosszasan beszélt a királyi és nemzeti akaratról, mely előbbi az alkotmányosság nagy veszedelmére legyőzte az utóbbit. A törvényjavaslatot nem fogadja el. Nyiry Sándor honvédelmi miniszter visszautasítja a szinpadiasz vadját, Ugron Gábor képviselő annak a mestere s ha abból tanulni akar, akkor ez ő iskolájába fog járni. Szluha István zárobeszédekben kijelenti, hogy a harszó ellenzék a nemzet törvényes jogait követeli. Ezután felkarja olvasni a nemzet követeléseit magában foglaló Kossuth-párti felirati javaslatot. Elnök ezt nem engedte meg s ebből hárszabály vita s személyes kérdésben való fel-szolalások keletkeztek, melyekkel az ülés ideje kitelik. A decz. 30-diki ülésben Kaas Ivor és Csávolszky Lajos képviselők technikailag akarnak obstruálni a jegyzőkönyv hitelesítésénél, elnök azonban ennek utját vágja s így a mult ülés jegyzőkönyvét hitelesítik. A katonai javaslatok tárgyalásának folytatásánál Csávolszky Lajos a Kossuth pártot támadja s azt akarja kimutatni, hogy a Kossuth párt következetlen lett régebbi álláspontjához. Olay Lajos személyes kérdésben szólalt föl, s erőlyesen visszautasította Csávolszkyknak a Kossuth pártra szórt vádjait. A Kossuth-párt azért hagyta abba az obstrukciót, mert nem akart forradalmat csinálni s nem akarta, hogy negyven ezer póttartalékos, akik jobbára családos emberek, hosszas szolgálatra behívjanak. Várady Károly és Molnár János mondtak még zárobeszédeket, melyek után a vita folytatását január 4-re halasztották. Ezután néhány interpellációt hallgattak meg. Solymossy Ödön báró az adóreform és földkataszteri becsulések, Szluha István a dunaföldvári türetetlen közigazgatási állapotok, Lovász Márton a sereg görög keleti egyház ügyei miatt interpelláltak. Az interpellációkat kiadták az illető minisztereknek. Udvary Ferencz és Szederkényi Nándor az olasz horvát ügyében interpelláltak, mire Tallian Béla földművelésügyi miniszter azonnal válaszolt. A miniszter válaszából meggyugvasal és meglepődéssel vette tudomásul az egész ház, hogy a magyar kormány megvédte a magyar érdekeket és hogy az ideiglenes szerződés Olaszországgal legközelebb meg lesz, az ülés végén Tisza István miniszterelnök bejelentette az 1902. évi zarszámú javaslatot, mire elnök a képviselőknek boldog üdvölet kívánt és az ülést berekesztette.

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

Dicsőró ének a kávéházakról.
A Csiki Lapok eredeti tárczája
Ira SZOMAHÁZY ISTVÁN.

Hiába tartanak nekünk komoly prédikációkat a haragos moralisták, hiába példálódznak az angol erkölcsökkel, a melyek egyenesen irtóznak attól, hogy a családi tűzhelytel bíró ember nyilvános helyiségben igya meg a kávéját és a sört, mi, javithatatlan korhelyek, bizony ószintén beismerjük, hogy az élet félsányira se lenne olyan mulatságos, a milyen, ha egy jótköny böles a nagy tükrök és a plües-kanapék kedves birodalmát ki nem találta volna. Lehet, hogy ennek a mi speciális viszonyainkban rejlik az oka, a magyar társadalom fejletlen voltában, a mely még mindig nem fogadta be kellőkép a szurok, a bizalmas társaságok vagy a magánklubok intézményét. De ha gondolkodom, csakhamar rájövök, hogy ez az ok se az igazi; hiszen a bécsi vagy a párisi ember is a kávéházban tölti a szabad ideje javarészt, sőt a hol a kávéház nem is tartozik a népszerű helyek sorába, ott is szufiláig tele vannak a koromkák meg az ó, egy árnyalattal előkelőbb testvéreik: az ástermek és a sörcsaruokok.

Való igaz, hogy a dolog nem oly világos, a milyennek az első pillanatban látezik; a kávéházak nagy varázsserege csakugyan nem minden esetben érthető. Mikép lehet például, hogy a gazdag ember is, a kit otthon urí lakás és fejedelmi kényelem vár, izgatottan siet el a családi tűzhely mellől, hogy a füstös kávéházban, idegen emberek közt, a pohárosszögös, biliárdgolyósságos szájában töltse el mindennap egy óráskát, még

az is, a kit nem kártya vez s a ki nem a tömérdék újság kedvéért nyeli le a kapuczinus-atyákról elnevezett forró italt. Nem a kávéházak ismert alakjairól: az otthon nélkül lézengő, kártyából élő individuumokról beszélek; mert hiszen ezek a szerencsétlenek az ivlámpák fehér gömbje alatt találják meg voltabéppen az otthonukat.

De a korrektek, előkelők, szolid emberek életében is nevezetes, hogy ne mondjam föltétlenül szükséges szerepe van a márványszobrász csarnokoknak; s akárhány egyébként boldog családapa is menyey élvezettel szücsöl a kávéház közepén feketéjét, holott otthon a maga urí ebédlőjében, hasoulthatalanul finomabb mokkalval fejezhető be herczegi ebédjét.

Bizonyos, hogy a kávéház igazi vonzóereje nem a kártyában, az italokban, az újságokban rejlik, hanem abban a sajátos levegőben, mely től az orvosok, torok oly tekintélyes arccsal óvnak bennünket, de a mely a modern embernek majdnem oly saukéges életeleme, mint a víz a halnak. A kávéház a közélet izgalmainak lerakódó helye, vagy úgy mondjam: állomása, melyet szédületes szaguldozásukban okvetetlen az utjukba ejtenek. A ki a kávéházba megy, frissen kap minden eszenzációt: társadalmi, politikait, művészetit egyaránt. Ez a füstös levegő szinte víbrál az események hullámaival; s ha a márványszobrász mellé, a kényelmes karosszékben ülök, jóformán a világ közepén vagyok, a hol minden isgalom mellett röpi el. Az otthon, még a legkényelmesebb is, magányos sziget, melyet mérhetetlen ószának választanak el a nagy események színhelyétől; a kávéház maga az országút egy része, a melyen a nagy események végigrohagnak.

Magasabb szempontból nézve tehát, nagyon

is értető okokban rejlik a kávéházak vonzóereje. A kávéházjárás nem csupán léha időöltés, ideges lényünk megkívánja, hogy magunk is részeivé legyünk a végtelen láncznak, a melyből a világtörténet mintet lecsobban érdeklő fejezte, a jelenkor megalakul. Otthon kizárólag a mi kicsiny mikrokozmosunkra vagyunk utalva; a kávéházban a mikrokozmos egy drójtáv leszünk, a melyen a modern élet vilamos áramlatai végig szulnának. Mindent látunk, mindent meghallunk, mindenben részünk van, a mi körülöttünk történik; még akkor is, ha nem tesszünk egyebet, mint hogy — jelen vagyunk.

Innen van, hogy mi modern kultürembernek nem igen tudunk már megenni a kávéház nélkül. Oh, mily boldogtalannak érezzük magunkat, ha megszokott körünköl kimozdulva, falusi vagy pusztai dolca far nienténk közben, hirtelen a kedves, a törzkávéházunkra gondolunk s eszünkbe jut, hogy e pillanatban, amig mi száz és száz mérfoldnyire vagyunk Budapest világos utcaíttól, amig nyitott ablakunknál behallatszik hozzánk a kutyák távoli ugatása, otthon, a ragyogó kávéházban, a fluk most együtt ülnek a hosszú asztal körül a Lajos, Miska, Józsi vagy Sándor — már mint ahogy a megszokott pinczárunket hívják — diszkrét mosolylyal gyönyörködik az egyik saroktól a sürü röpködő tréfák és elmésségek rakétáiban. Itt ceillagsugaras mennyeboltozat borul a pusztaaság fölé, a fülemülök oszatognak, a béka meghatón kurutyvol a mocsár szélében, de mi, romlott czinikások, az egész feneéges természetet elcsereleünk azzal a kimondhatatlan élvezettel, hogy a rendes kávéházunkban ibassuk meg a pikkoló feketénket.

Náday Ferencz, a mi kitiün és örökifju Brichanteau-nk mesélte el nekem valamikor az

ő vidéki kirándulása történetét. A nagy szücsés, aki a kávéházak legfanatikusabb rajongói közé tartozik, egyszer, valami falusi barátja unszolására, végre elszánta magát arra, hogy a rendes, kávéházi sarokasztala mellől elmozduljon. Fejedelmet megillető tisztelettel fogadták az állomáson, négy lovas batar várta, a háziur kivézé nyelto eléje a fehérruhás leányokat, a kocsi mellett handériszta paraszlegények lovagoltak s csopp hujja volt, hogy a mozárszgyuk is meg uem dördültek a látogatása örömére. A kastélyban a legszebb lakosztályt kapta, a eskücsüggy állította össze a menüt, hogy a váradi püepök is megüyalta volna utána a száját, a fogatok szünetlenül kézeslélteben álltak az esetleges kirándulásokhoz, sőt — last, but not the least — kitiün alsópartie is öszesverődött ebédután a verandán. A velszi herczeg is meglehetett volna elégedve a vendéglátással, de a művész — isten csudája! — bágyadtan, lehorgasztott fejjel járt mégis az évszázados tölgyek alatt.

Az élesszemü házigazda-egy napon aggódva megszólította:

— Ferencz, ne tagadd, te unatkozol . . . Hiába rázod a fejed, látom rajtad, hogy nem érzed jól magad . . . Mondd meg, hogy mit kívánés és a föld alól is előkeritem.

Náday élöken tiltakozott:

— Mit kívánhatnék, amiben bösegeesen részsem ve volna? . . . Az ágyamban egy királyún is megalhatnék, az ebéd meg a vacsora megérdemli, hogy belekerüljön a szakkácművészet történetébe, az inasom pompás fu, az alsópartureim nagyszerű ozimborák, a fogataid odaröpitének, a hova akarom, hogy kérdezheted hát, hogy mi a bajom, mit kívánok? . . . Halálán kutyá lennék, ha ezek után még valami kívánságom lehetne

— A kör- és községi jegyzők anyagi helyzetének javítása. Amint azt az új miniszterelnök programjából már ismerjük az országos Állami és vármegyei tisztviselők fizetésének tervbe vett rendezésével, a kör- és községi jegyzők anyagi helyzetének javítását is célul tűzte ki. Hogy ez a kormányzat komoly szándéka, kitűnik abból is, hogy már bejárta és összegegyítette az adatokat a jegyzők jelenlegi ellátásáról, most pedig azoknak az alapoknak kimutatását rendelte el, melyekből a községek a jegyzők javadalmazását fedezik. Amint értesültünk az utóbbi adatgyűjtésnek az a célja, hogy kitűnjék, vajjon a községek jövedelme mennyiben bírják meg az erre szükséges felzárkózást, s ott hol eme jövedelmek igen korlátozottak és elégtelenek, a hiány az állampénztárból pótolandó.

A Csekmegyei Ált. Tanító-Egyesület „Cskiki Köröknek” közgyűlése.
(Folyt. és vége.)

A pályamunkák megírására kiküldött bizottság nevében Máté Dénes, mint a bizottság elnöke a következő jelentést terjesztette elő:

A bíráló bizottság minden tagja a beérkezett két pályamunkát előbb külön-külön tanulmányozta, s aztán összehívva együttesen vették azokat bíráló alá, s úgy sorolták fel észrevételeiket. A bírálat eredményét röviden a következőkben foglalhatjuk össze:

A I. számú pályamunkát, melynek jellegje: „Non scholae sed vitae” kitalálójának és beltartalmának fogathatósága miatt — elismerve ugyan az író szorgalmát — nem tartja díjazásra érdemesnek.

A II. számú pályamunka, melynek jellegje: „Írj úgy, a hogy helyesen beszél”, ugy kitalálóját, mint beltartalmát, nyelvezetét, helyességét és felvett tétel alapok kidolgozását folytatva arra vall, hogy szerző a tárggyal nemcsak elméletileg, de gyakorlatilag is hazamosabb ideig és pedig szeretettel foglalkozott. A helyes írás tanítását az I. osztálytól kezdve minden esetben fokozatosan és következetesen viszi keresztül, oly módon, hogy azon uton haladva a cél biztosan elérhető. Ezért a bíráló bizottság a kis művet jutalomra érdemesnek és a mű szerzőjének a pályadíjat kiadhatónak véleményezi.

A közgyűlés a bíráló bizottság véleményét magáévá téve, illetőleg ahoz hozzá járulván, elnök az I. számú pályamunka jellegét levélkéjét elégette, a II. dik számú pályamunka jellegét pedig kibontotta, a műről kitűnt, hogy jutalomra érdemesnek találta a szerzője: Lakatos Mihály néhai elemi iskolai tanító. Ezután szerző a pályadíjra érdemestét művet felolvasta. Közgyűlés szerzőnek jegyzőkönyvi elismerést és köszönetet szavazott.

Éltes Janos olvasta fel emlékbeszédét néhai Andráss György verébjei nyugalmazott tanítóról, szintén köszönettel fogadta.

Élvezettel hallgatták meg Dávid Ignác állami elemi iskolai tanító talpraesett, ügyes és lendületes szavaltát, melyet Harsányi Kálmán „Simonyi öbester” című gyönyörű költeményét tolmácsolta. A ritka élvezetet nyújtó szavaltát élvezzék és tapsokkal jutalmazták s szavaltónak jegyzőkönyvi elismerést szavaztak. A gyakorlati tanítások bírálatát elvégezték meg ezután a szakszerű és alapos hozzászólások folytán mind a négy tanítást teljesen sikerültnek nyilvánították.

Néhány kimerülést igazoltattak, mire a jövő gyűlés helyéül Pálfalvat esztendő Csomortánt tükért ki, a tárgyszorozat megállapításával előnközvet biztatók meg.

Indítvány folytán a közszékben való részvétel minden a gyűlésen megjelent tagra nézve kötelezővé tették.

A házigazda szomorúan rázta meg a fejét: — Ne okozdaj Ferenc, ne szavaj, neked valami bajod van... Ha csak egy mákszemnyit szeretsz, hát őszintén megmondod, hogy mid hiányzik?

Addig nógatta, addig ösztökélte a művészt, a míg végre megtudta, hogy mi a baja. Nádaj ugyanis nagyot sóhajtott és ezeket mondta: — Nevezz ki, ezidj össze, de csakugyan hiányzik valami a boldogságomból... Tudod, hogy mid hiányzik? A kávéház... Mit ér nekem a pompás ág, a kitűnő ebéd, ha a kávéházban nem mohetek?...
A házigazda helyeslőleg bólintott, aztán bucsút vett a vendégtől. Harmadnap kora reggel, nyájasan, karanfogta Nádajt s elvezette a parkbeli filagóriához: a kis kertiház ajtaja fölött hatalmas plébánia ragyogott, ezzel a fülirással: Kávéház, S odabenn, egy seereg szüdpozást asztal, faragványos kredencia előtt, melynek márvány-lapja tele volt rakva likőre üvegekkel, egy selyembuzos fiatal leány, a hásiur guvernánka, mint annak rendje és módja szerint való kasszi roa kisaszony mosolygott a belépő művészre. A belső helyiségből pedig egy frakkos, szalvéto ifjú közelített az esztendőháza helyezett fokotokávéz csészeivel...

Nádaj ámulva állt meg a küszöbön, aztán áhitatosan így szólott:

— Istenem, egy kávéház, a pusztán... Most már akár az egész vakáción át itt maradok...

Es a kis történetet nemcsak Nádaj Ferencze jellemző, hanem mindannyiunkra, a kik igényt tartunk rá, hogy a kultüremberek közé sorozzunk bennünket.

Miután a tárgyszorozat kimerített, elnök köszönetet mondott a megjelent vendégeknek a szíves figyelmért, a tagoknak pedig a mindvégig komoly és tárgyilagos tanácskozásért s az egyesület további működésére Inten áldását kérve s azon vétre, ha a körülményeknél fogva meg kellene válnia az elnöki állástól, magát, a tagtársak jóindulata emlékeztetébe ajánlva, a közgyűlést bezárta.

Délután két óraker a Lacina féle vendég-lőhen közöbédre jöttek össze a tagok, a hol az időt a késő délutáni órákig kedélyes társalgás köztöltötték.

Egy pusztulóban levő műemlék.

Kolozsvár szab. kir. városban Mátyás király az „igazságos” az Ur születése után az 1456 dik esztendőben a Szent Ferencz-rendi szerzeteseknek kolostort alapított.

Ez a régi kolostor, melyben annak idején Pázmány Péter is tanult, egyike az akkori építészeti legszebb műemlékeinek. Gyönyörű góth stílusban van építve. Erről az építéről Mállor István kiváló műépítész, azt állítja, hogy ilyen remek műemlékek hazánk egyik városa sem rendelkezik, hol a góthikának annyi variációját fel lehetne találni, mint e kolostoron.

Az épületet megvizsgálta az idő, a két felső emeletet le kellett bontani. Hozzá fogtak a meglevő rész renoválásához, mely célra az erdélyi pápák és a műemlék bizottság 20 ezer koronát, a rend 10 ezer koronát költött, de a renovációnak még csak kezdetén vannak, a teljes helyreállításhoz még 80 ezer korona lenne szükséges melyre azonban semmi felzárkózás nincs.

A helygömbösök múlt évi 120190. számú leiratával engedélyt adott arra, hogy a szükséges nyolcvan ezer korona országos gyűjtés folytán hozzáesszen össze. Ezen engedély alapján a kolostor elöljárósága, nevezetesen P. Sánta Angelus zárdafőnök, rendtartományi tanácsos és Nagy Kálmán apostoli szindikus azon kérelemmel járultak a közönség elé, hogy a czélt adományokkal előmozdítsák és támogatni sziveskedjenek s ez által tegyék lehetővé, hogy az ország ezen kiváló díszé, a műemléknek ezen ritka remeke a pusztulástól megmentessék s kijavítsa a későbbi századoknak is hirdethesse az akkori idők építészének kiváló művészetét.

Ezen ügyre felhívják vármegyének közönségének is becses figyelmét s biztossággal kérik mindenkit, hogy tehetősége szerint járuljon hozzá a kitűzött szép cél elérhetőségéhez s részint magán adakozás, részint pedig e célra rendezendő mulatságok és estélyek jövedelmiből tegye lehetővé, hogy a nevezetes műemlék az ünyeztetől megmentessék.

Az adományok a kolozsvári szent Ferencz-rendi zárdafőnök-egébezz küldendők.

Szilveszter estély Gyimesen.

Nagy napon, Drák Ferencz születésének 100 éves évfordulója alkalmával született az eszme meg, s a nagy dörpöz illőn töltött is tetest az. Magyarország legkeletibb pontján, az ország határain, jelt adott magáról a társadalom. A természetből a trükkre érte, hogy éppen Szilveszter estély a jótékonyágnak oltárán roja le áldozatát. Megérkeznyutak a szívek, meggyultak az erszények és az estély lényesen hozta meg az áldozatkészéget adóját a jótékony célra.

Szép volt az estély és eszmei tartalomban gazdag, meglepő, gyönyörködte. A szereplők mindannyian derékra-nu megjelentek. Nevezetesen Gödri Istvan Petőfi „Uolsó alkalmosa” cz. költeményét szavalt teljes szónoki lével, mely érzenel. A határoz szavalt után a közönség tisztes nyilvánlása mellélt üdvözölték a nép szerű és mindig jó kedélyű szavalt barátai és ismerősei.

Ezután az ének következett Paikert István által Felméry Dénesné zongora kísérete mellett. A kellemes és érzélgő hangon előadott darabokat hatalmas taps, éljen követte, minden darabot ismétlőnie kellett. Majd Unger Oszkárna monologizált, valóban egy a darab, mint különösen a darabban előforduló nehéz pontok előadása remek volt, a figyelmet állandónan lekötötte. Perczélik taitó taps és éljenzés közepett fejeste be nagyserényen sikerült, humorral bővelkedő monologizálását.

Még meg sem szűnt a taps és éljenzés, már is újból kitört, midőn a podiumon megjelentek Felméry Dénesné és Pethő Endre, kinek nagy-készültségről, kitűnő tehetségéről, valódi zenéi er teléről tanu-kölő hegedűjátéka következett zongora kíséret mellett, melyet a közönség folytonos tapsal és ujjazással tüntetett ki, mi miatt minden darabot többször is meg kellett ismételnők.

Ezután a csokszeredai első cigány zenekar 6 szál legénye tett ki magáért, mondhatom „Magyar Miskán”. Következett Vass Sándor, ki Petőfi „Hold elejája” cz. költeményét szavalt. — Kezdő szavaltó, s mint ilyen eléggé megállta helyét. Csak több gyakorlat, bátrabb fellépés és mélyebb érzést kérünk jövőre, különben tapsban és elismerésben ő sem szűkölködött.

Most következett a műsor egyik legnehezebb része, a melodráma (Szép Ilonka); s szavaltati műfaj minden nehézsége dacára is méltó előadókra talált Farkas Margit és Felméry Dénesnében, kívánatos és közből, hogy fellépésükkel még többször is szerencsétlenség a gyimesi közönséget.

Befejezésül férfi kvartett volt, mely a ro-

vid tanulási idő dacára is várakozáson felül sikerült. Méltó elismerés illeti érte Pethő Endrét, ki fáradságok nem ismerő, lankadatlan buzgalommal igy-ekzett, hogy a műsor e része is a közönséget kielégítette.

Végül pedig dicsőret illeti a rendezőjeget, a gondos körültekintő eljárásért és közből, hogy ezt a jótékony cél érdekében még többször is ismételje.

A magyar védő egyesület szözeata a nemzetbezz!

A magyar szent korona ezredéve dicsősége és lénye nem tári, hazafiai mely aggodalmunk pedig tovább egykedvűen nem nézheti a magyar ősi birodalom népeinek évtizedek óta tartó anyagi sorvadását, míg a velünk állami szövetségű és közösségben élő nemzetek, különösen Ausztria népei, jölete és gazdagodása ugyanazon idők óta, szembetűnően emelkedik; más nemzetek pedig az ipar és kereskedelem fejlesztése s nemzeti termelvényeik védelme révén olyan hatalmasra és gazdaságra tesznek szert, melyet a világalalomban számottevő tényezők.

Balsora szülte fatalizmusunk, keleti egykedvűségünk az anyagi helyzet rosszabbolásával nézte a nemzeti tradíció és örendelkezésében rejlt erjenek folytonos gyengülését. A társadalom álomkórba esett. Ébredésük föl: Szechenyi szellemét, Kosztuth lelkesedését!

Szeretünk Angliára hivatkozni az alkotmányosságban, de a nemes lordoknak vagy a németeknek nemzeti irányu, érdekkapcsolaton nyugvó közgazdasági és üzleti tevékenységének rendszerét követelni és meghonosítani társadalomunk gyenge volt. Ennek az a visszás következménye, hogy míg a Budapest székhelyű biró iparvállalatokba mintegy 347. millió K. van elhelyezve, — s a bankok és takarékpénztarak részvénytökeje mintegy 260 millió K. vagyis ezek együtt 607. millió koronát tesznek — melyből az iparvállalatok háromnegyed része: külföldi töké, ugyanakkor, mintegy 707. millió koronára rug a bankok és tptárak betéti tökéösszege; ott hever minden jobb gyümölcsötéstét mellőzve; vagyis így tünik ki, hogy Magyarország intézményeiben, a nemzet anyagi megerősítésére vezetó céltudatos: közgazdasági tevékenységének idáig minden sürgetések dacára: alárendelt szerep jutott.

Hamis jelszavakat és félrendszabályokat követtünk; azért lett ur az idegen fölöttünk; azért vagy rész közgazdaságunk, a miért a nemzet gyájonosság, vele ellentállási képessége kétségbeesetten annyira meggyengült, hogy az ingatlankból egy évben 20000 birtokost — közel 1/10-edét — licitálónk ki; és a munkásnép megsem juthat olcsó földhöz; a birtokátulazás pedig 1900-ban 750 millió K.-ra rugott; maris sok került idegen kezébe. Így siklik ki a föld labánk alól napról-napra.

Iparunk pedig, mert elnyomva nem fejlődhetett, a nemzet munkatermelésének csupán 1/3-ét kepezvén, tehetetlenül símlődik, nemhogy nagyarányu nyeresztermeléseket földolgozót bírna; s a miért nemzeti termelésünk nagy részét az ország határain kívül vagyunk kényserítve — minden helyes közgazdasági elv ellenére — jólrosszal értékesíteni. Így vagyunk a jobb erők mintrőn fáradozása ellenére, az idegnek önkényen-k és tevésezők szerinti ármegszabásának kiszolgáltatva.

Nagy bankjaink, ama milliókra menő magyar betét-ekkel a hazai viszonyok pangása miatt, Nemzetországban és Bécsben keresnek elhelyeztet, oly általános az üzlettelenség, hogy a bszimatlanság miatt a hitel- s lgvészség van lezavartva; ezzel ámbár értékpapírjaink biztonosága emelkedett, de aránytalanul bennt a vállalkozási kedv. A városokban a munkátlanság, a keresetnélküliség és a vele járó nyomor, korrupció és elégedetlenség növeli a szocializmust; fosztogatás jiszető és veszélyeztetti a vagyon és személy biztonosságát. A nagy töké összehalmozódásával új kereseti forrásoknál nyitót vállalkozások nem keletkeznek: áldás nem lakad belőle. — Törökedjünk a munka megszatasával a polgári jólétre!

A kivándorlásban a magyarság virágát, legjobb munkacerejét veszíti, százezreket meghaladó hontvédő kar; s a miért a mezőgazdaság és ipar sok helyütt munkás-nehézséggel is küzd.

Hogy legyen így nagy, erős és ellentállóképes a magyar, mely pedig a haza határain belül több nemzetiséget vezetni, védeni és jó letének emelésével magához c-atalni hivatott.

Közgazdaságunk ezen súlyos helyzet-re kell, hogy a nemzetet erőlyes és céltudatos munkáságra, gondolkodására és az újraébredésre serkentse.

Testvérek! Honpolgárok! Ezen sorvasztó bajokból a kivezető utat megjelölti közgazdasági tényezőink lelkes csoportja, biztatva minden oldalról, a „Magyar Védő Egyesület” megalakítási szükségességnek, sőt elodázhataliannak tartotta.

Az idők jelét megértettük! Előle többé ki nem térhetünk!

A magyarságnak legfényesebb nevei, méltóságai, iránytadó testületeink vezérei és munkáselemei szegődtek már idáig is kibontott zászlónk alá.

Erő, akarat és egyetértéssel rázhatjuk le ama bilincseket, melyek alatt az ernyedés, me példatlan pusztulás, főleg a nemzet gerinczében, a magyarságban lábrakapott.

Leghatásosabb fegyverünk ez ellen: az övédelem.

Ezt kövesse tántoríthatatlann! táborunkba állva, minden magyar honpolgár, honfény, párt-állás, vallás- és rangkülönbég nélkül. Ere a nemzetnek elodázhataliann reá kell lépnie, ha még — élni akar!

A viláé eseményei mindenütt: a nemzeti élet fejlesztésére s termelésének védelmére irányuló intézkedéseket állítják az előtérbe.

Amerika, Angolország, Németország, sőt Japán is, ezen az uton haladnak. Magyarország 20 milliónyi népességének, eme aránylag kis, magá an álló elszigetelt törzsünknek, kétszeresen kell fejlődését, előrehaladását, megerősödését, a taji tártartás törvénye szerint, magyar jellegének és nemzeti termelésének fejlesztésével megvédelmeznie mert a közös vánterületalapián ma nem csupán a csehek, hanem a németek, litvak, dalmátok, a horvátok, morvák, olaszok is mind ellenünk és a magyar termékek és a szállításuk ellen törnek, holott ezek nélkül iparunk és munkásaink munkaképtelenek lennének, sőt kéllően élemezni sem tudnák magukat. Ha azonban ezen főkevesztett izgatás a magyar termékek ellen állandó és sikeres lesz, akkor ugy sem lehet eredményes kivételünk Ausztriába, vagyis hiába való a közös vánterület nekünk. Ekkor nyeresztermékeinket, főleg liszteinket, ugyis itthon kell értékesíteni, vagy új piacokra kivinni, míg az előhu kivitel a német piacokra — minden eddigi nehézség dacára — biztonítottak tekintetű, a hová ellég is a közös vánterület összkivitelének 95%-a ment ki. A kibontakozás tehát csak ugy érhető el, ha a magyar mezőgazdasági és ipari termelést és nemzeti munkánkat a legerélyesebben védelmünkbe, oltalmunkba vesszük; vagyis fejlesztésük céltudatosan országoszerű a földmivelés, ipar és kereskedelem együttes érdekében gyári és kéziiparunkat, mert csak ez vezetheti ki a mai pusztító pangásból és a közgazdasági megröndítőltségéből; ekkor nyereszanyagaink itthon fognak földolgozhatni s a közfogyasztás emelkedésével párhuzamban nyerhetnek kitűnő és ügyes munkásaink ezrei itthon állandó munkát és keresetet s nem leszünk kénytelenek túrni, hogy az idegen tökével létesített gyárak és munkavezetőik magyar földön, külföldi munkásoknak és külföldi áraknak — mint pl. a kofló, vas stb. — adjanak tért és előlétséget, kizorítva mindent a mi magyar. Mindezekkel is igazoljuk, hogy nagy czéjajukban nem a bangzatos jelszavak vezérelnek bennünket! Nem! hanem a helyzet kényserűsége; s a mai állapotok tarthatatlansága, jövőnk fölötti mely aggodalmunk!

Meg kell menteni a nemzet javára a külföldi és Ausztria iparbelozatlalával az évi 890 millió koronát meghaladó, az országból idegenbe: kiszivárgott rettenetes nagy összeget. Ezen összszeggel szükség-telül adozunk a külföldnek! Hiszen ez egy évi állami költségvetésünkkel egyenlő! Ha csupán 1/10- vagy 1/5-öd részét fordíthatnánk évente hazai iparunk fejlesztésére mibamar a mai válságos helyzet általános megelégedésre és nemzeti jólétre vezetne. De mert az ipari termelésünk 50 és 75 százalék a munkabérekre esik: ezért évente 22 töl 66 millió koronra azon öszszeg, miből a hazai ipart, hova tovább mindig nagyobb öszszeggel lehetne az eddigi 10 évi átlagos öszszazézer korona támogatással szemben — bárha az utolsó évben a célra egy millió 250 ezer korona állott is rendelkezésre — több millióra menő koronává bamarokosan lábrakapott, ahelyett, hogy ezen milliókkal Ausztria és a külföldi iparomait és munkásait hazánk érdekei ellen boldogítsuk. — Ezt a magyar iparunk, a magyar munkások ezreinek a helyes irányu iparfejlesztési politikával megmenteni, állami nagy földad, mert ugyanezen óriási öszszegekkel volna mezőgazdasági termelésünk itthon fogyasztása nagyobb; vagyis megszünne az eddigi kivitel szükségé. Ezeket társadalomunk minden rétege és az ország érdeke kívánja, de hatalmas szavát évényesíteni hiányzott: szervezte. A Magyar Védő Egyesület központa ezen nemzeti törekvésnek.

(Folyt. köv.)

Titkári jelentés

a Székely-egyesület 1903-ik évi működéséről.

Tisztelt közgyűlés!
Ez esztendőről való jelentésemet a pénztári könyvből vett szomorú adattal kell kezdenem; 150 munkakereső székely ember folyamodott segítségért az egyesülethez ebben az esztendőben, mivel olyanok, kik beteken, sőt bönápokon át tartózkodtak Budapestén munkanélkül s kik az egyesülettől nyert segítséggel vagy viszázatnakt szülőföldjükre vagy itt maradtak s keresték tovább a munkát. Mindezeknek a segélykérőknek az előlétség és a titkári hivatal ajánlólével-eket is adott egyuttal, de a rossz gazdasági viszonyok következtében aránylag kevesen kaptak állandó munkát. E tényből is nyilván való, hogy a székely nép nyomorúságán ottthon, a szülőföld fölén kell segíteni: ott kellene oly gazdasági viszonyokat teremteni, hogy a nép megélhesen s ne kívánozzék el idegenbe. Vízont az is igaz, hogy sokan keresik boldogulásukat idegenben, holott ottthon is megszerethetnek a mindennapit. Állandó a panasz a Székelyföldön a cseled és munkás kéthiánya miatt s ugyanakkor a munkakeresők egész seere kóboról itt Budapestén. Egy-két embernek némi boldogulása tizet osztót fel Budapestre, hol a hazánál még nagyobb nyomorúság várja. Az

egyedül a maga részéről az ő szűkös anyagi erejével csak pillanatnyilag enyhíthet egyesek nyomorúságán...

Egyesületünk a maga erkölcsi és anyagi erejével mérten ez évben is az alapszabályok megjelölté uton haladott...

Itt Budapestben több száz székely iparos ifjút részesít az egyesület erkölcsi felügyeletben...

Kiterjedt figyelmünk a székelyföldi népek középiskoláiban tanuló ifjakra is...

Évről évre nagyobb olvasottságnak örvendő évkönyvünk, illőtlenül naptárunk...

A tisztelt közgyűlés által a marosvásárhelyi iparos-muzeumnak eredeti rendeltetését betöltő feltételek mellett való eladásra...

A mult évi közgyűlés határozata értelmében Marosvásárhelyen az ottani Székely társasággal kapcsolatosan egy nevezett Székelyi iródat állítottunk fel...

Kezdetnek jelentős kezdet a egyesületünk a maga részéről azon munkát...

Természetesen földet kívánatos volna, hogy a társadalom az eddiginél nagyobb érdeklődést tanúsítson egyesületünk iránt...

Nem állhatunk meg, hogy a kérdést föl ne vessük, se ne kérjük egyesületünk lelkesebb tagjait...

Ne hagyjuk elpusztulni a véreinkből való vért!

Benedek Elek.

K Ü L Ö N F É L É K.

Eljegyzések. Csató József a mult hónap végén jegyezte el Miklós Piroskát...

† Torma Imre.

Csicókerezsurti Torma Imre, nyug. m. kir. honvédszázados őrnagy, Szolnok-Dobokavármegye törvényhatósági és közigazgatási bizottságának tagja...

Csicókerezsurti Torma Imréné, szül. csiközögdi Mikó Berta a maga, ugye leánya Máriaék, férjezett dezeri Baró Rudnyánszky Józsefnek...

Újveji tisztelgések. Régi, állított a rómaiaktól átvett szokás minden újév napja alkalmából rokonok, barátok és jó ismerősök között...

Kinevezések és illetve előléptetések. Az új év az állami alkalmazottak különböző csoportjainak részint felépítés-pótlék utalványozás...

Szorítóközpont-csupán a vármegyénkét illető személyi változásokra, azok a hivatalos lap adatai szerint következők:

1. Az erdélyi személyzet létszámában kinevezettek a földművelési kormány által erdömesterré a VIII-ik felirati osztály 3-ik tokozatába a brassói erdőhivatalhoz való beosztás mellett...

2. A m. kir. pénzügyminiszter a rendelkezési állapotba helyezve volt vármegyei tisztviselők közül Kovács István, volt megyei főszámvévót pénzügyi számvizsgálóvá...

3. A marosvásárhelyi kir. ítélőtábla elnöke Szeheni Lukács végzett joghallgatót ugyanazon ítélőtábla kerületében díjtalan joggyakorlókká...

4. Csik vármegye főispánja csikszentsimoni Verecs Dániel végzett joghallgatót közigazgatási joggyakorlókká nevezte ki...

5. Ó császári és apostoli kir. felsége dr.

Györfal Domokos ügyvéd, tartalékos tisztbelyetű tartalékos hadnagygyá nevezte ki beosztva a 82-ik gyalogezredhez.

Uj erdőfelügyelő. A földművelési miniszter a marosvásárhelyi kerületi erdőfelügyelőséghez, hová Csikvármegye is tartozik, Babos Józsefet nevezte ki alerdőfelügyelővé.

A lapunk mult számában „Válszó” címen megjelent cikket a tantszótlet nevében — Mihály Irma távollévő — Székely Károly, David Ignác és Lakatos Mihályhoz szövegöztek és vallják érte a felelősséget.

Gyászrovat. Lacz Sándorné, Dömötör Anna mult hó 30-án életének 33-ik s boldog hazaságának 19-ik évében hosszú, kinos szenvedés s a halálkők szentségének újratos felvétele után Mátészalkán elhalálozott...

Iparhatósági megbizottak. Mult évi december hó 29-én Dr. Ujfalussy Jenő elnöklete alatt az érdekl. kereskedők és iparosok iparhatósági megbizottakká a városi tanács mellé: Az iparhatósági és hatósági lajstromai ellenőrzésére: Simon Jenő kereskedőt, Darvas Béla, Szabó Lajos, ifj. Ráncz Ignác iparosokat...

Az iparos ifjusági önképzőkör közgyűlése. A csikszerepai iparos ifjusági önképzőkör IV-ik évi rendes közgyűlését Csikszerepén, 1904. január hó 17-én (vasárnap) délután 3 órakor kezdődött a kör helyiségében...

Jótekonycztelek estélye. A csikszerepai önképzőkör elnöksége által rendezett jótekonycztelek estélye a 9-én rendezendő szini előndással és táncszel egybekötött estélyre, melynek programját lapunk mult számában már közöltük...

Nyilvános számadás. A mult év decz. 31-én Gyimesen rendezett „Szilveszter estélyen” felöltöztek a következők Klein Zsigmond özég 20 kor, Klein Samuel özég 10 kor, Venczner Mór ur 10 kor, Zegranu Valér Virgilin Bernari urak 5-5 kor, Dr. Márton László, Ringwald Mór, Zakariás L. Antal, Dajbukák D Antal, Zakartás Gerő, Pótsa Sándor urak 3-3 kor...

Fosztogató román katonák. A mi drága román szomszédainkkal már oda jutottunk, hogy nemcsak a nemzetközileg megállapított határainkat látjuk nap-nap után csorbitva, hanem már alattvalóink személyi és vagyon biztonságára is a velük való érintkezés...

ben veszélyeztetve van. A mult hét egyik napján ugyanis Portik Antal, Portik János remetei Bortis Ferencz, Máté István, Kopacz Ferencz, Máté Sándor gy.-szentmiklósi és Péter Bertalan csekefalvi lakókorn Romániából hazafelé utazván, midőn a Veres vizmelletti vármegyei területen jártak három, a bákói 27-ik ezredhez tartozó román katoná nevezettek elfogta, az erdőbe kísérté s lövéssel fenyegetvén, tőlük pénzüket, ruháimüket és élelmi szereiket elrabolták...

Szállodások, vendéglősök és kávéások érdeke. A fővárosi társadalmi és hatósága arra törekszik, hogy használatban megteremtse az idegenforgalmat. Ebben a törekvésben városunk összes szállodáinak, vendéglőseinek és kávéháinak támogatni kell Budapest illetékes köreinek törekvéseit, mert ha sikerülend az idegenforgalom kérdését megoldani olyanformán, hogy a szomszéd államokból szeretőül jönnék hozzánk az idegenek, vendéglőseinknek is jut majd abból a hasznából, melyet az idegenforgalom lebonyolítása juttat mindazoknak, ahol idegenek egyáltalában megfordultak...

Eladó ház. A Hargita utcában egy három szobából, konyhából, kamrából, nyári konyhából (sütő) álló és három pincével ellátott szép új kőház teres udvar, veteményes és gyümölcsös kerttel jutányos áron eladó. Tudakozódni a kiadóhivatalba lehet.

C S A R N O K.

Két szál virág.

Regény. — Irta Balás Béla. (Folytatás)

Bement a méhesbe s elkezdett panaszkodni a méheknek: — Méhikém, kicsi méhikém, tibozzátok jöttem meghalni... — s várta, mit felelnek a méhikék. A méhikék pedig felelték: — Züm, züm, fiatal vagy, szép vagy, isten másnak terepített, nem szabad meghalnod... züm... züm... nem szabad meghalnod... züm... züm... — Kicsi méhikék, hát mit csináljak, ha nem lehetek Józival? Mondjátok meg, mit csináljak? — Züm... züm... tüsszesszel várni kell, míg a mező kivirágzik... züm... züm... s hogyha aztán nyílnak, nyiladoznak s bívnek, jertek méhikém, mézet adok nektek... odaszállunk, bizony a csókkal veszünk el az édes mézet tőlük... züm... züm... csókkal veszünk el az édes mézet tőlük... züm... züm... — A lány is várs, míg a tavasz eljő... s addig vár, a miglen hozzámege a legény... züm... züm... — Oh, én érzem, érzem, hogy a tavasz itt van, sőt napja szivemben, kinyílt régesrég szerelmem virága. Oh kis méhikém, meghalok én tudom, lassu bánkódással, csendes meghátsással. Jertek, itt a szivem, öljetek meg mindjárt, jertek méhikém. Lefekszem im ide, közibétek fekszem. Jöjjön ide hozzám, a kinek fulánkja legelősebb s őlni legbamarább megtud, mire sóhajtam s a szomszédba átér, legyek méhikém, legyek én már balot s aztán tudjátok-e, ha sóhajtamra ide jő a szomszédból egy szomorú fiu, itt lesz szivem fölött ez a fehér rózsza, ebbe száll b-lőlem az elszálló lélek, ide megy a szivem csorduló érzése, édes méhikém, akkor ezt a rózsát, ezt a fehér rózsát, a melyben hátrahagyom lelkemnek s szivemnek minden gondolatát, minden bánatát, minden szeretést, minden boldogságát, adjátok át neki kicsi méhikém, ime megcsókolom, a mig ajkam bírja, ezt a sok csókot is, mind, mind neki hagyom, adjátok át neki... és most méhikém jertek halálomra... itt a szivem, itt van... s lassan lehányatott hosszú azztal mellé a fehér lóczára. Fejét támasztotta dus fúrti párnáján azztal szegletére, testét eresztette lózza deszkájára s behunyta a szemét, züg méhikéknek szöngő zaitájában várta szüzhálálát.

(Folyt. köv.)

Laptulajdonos: GYÖRGYJAKAB ÖRÖKÖS.

Sz. 14741-903. tkkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csikszerepai kir. tiszék, mint telekvisi hatóság közli, hogy Teutsch B. József nevezetű kereskedő végrehajtónak Saucher Ábrahám gyergyóbékkási lakos végrehajtást szenvedő elleni 366 kor. 19 ill. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a csikszerepai kir. törvényszék, (a gy.-szentmiklósi kir. járásbírói területén lévő), Csikmadaras köz. járásbírói területén fekvő, a csikmadaras II. rész 417. sz. tjkben A + 2. rész. 257. brsz. ingatlanból Saucher Ábrahámot megillitő telérész jutalékára 9000 koronában megállapított kikiáltási árban az arverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1904. évi január hó 30-ik napján délelőtt 10 órakor Gyergyóteleken közönségháznál megtartandó nyilvános arverésben a megállapított kikiáltási árban alól is eladható fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett Árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. k.-t igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elmervényét átszolgáltatni. A kir. törvényszék mint tkkvi hatóság. Csikszerepán, 1903. november 17-én.

Geczó Béla,
kir. törvényszéki bíró.

Szám. 10943/903. tkkvi.

Arverési hirdetmény és feltételek kivonata.

András Jánosné sz. Pataki Éva végrehajtónak András Imre kászonalitzi lakos elleni végrehajtásos ügyében a kérelem következtében a végrehajtási arverés 712 korona tőke és járuléki erejéig a csikszerepai kir. törvényszék, a csikszentmártoni kir. járásbírói területén lévő, a Kászonal- és feltiz községi határán fekvő, a kászonal- és feltiz 228. számú tjkben A + 504. brsz. a. foglalt ingatlanra 16 kor., 1241. brsz. alatt foglalt ingatlanra 9 korona, 1332. brsz. alatt foglalt ingatlanra 2 korona, 2178. brsz. alatt foglalt ingatlanra 58 korona, 2743. brsz. alatt foglalt ingatlanra 13 kor. 2911. brsz. alatt foglalt ingatlanra 27 kor. 3177. brsz. a. foglalt ingatlanra 22 korona, 3230. brsz. alatt foglalt ingatlanra 10 kor. 3530. brsz. alatt foglalt ingatlanra 7 kor., 4158. brsz. alatt foglalt ingatlanra 3 kor., 4207. 4234. brsz. alatt foglalt ingatlanra 25 korona, 4584. brsz. a. ingatlanra 14 kor., 5587/2. brsz. a. ingatlanra 5 kor. 5628. brsz. a. foglalt ingatlanra 25 kor., 5831. brsz. a. foglalt ingatlanra 58 korona, 5946. 5953. brsz. alatt foglalt ingatlanra 13 korona, 7136. brsz. alatt foglalt ingatlanra 16 korona, 7296. brsz. alatt foglalt ingatlanra 30 korona, 8358. brsz. alatt foglalt ingatlanra 36 korona, 8679. 8681/a. rész. a. foglalt ingatlanra 58 kor., 8876. brsz. alatt foglalt ingatlanra 9 korona, 9355. brsz. alatt foglalt ingatlanra 6 korona, 9457. brsz. alatt foglalt ingatlanra 5 korona, 9704. brsz. alatt foglalt ingatlanra 3 korona, 9731. brsz. alatt foglalt ingatlanra 4 korona, 9973. brsz. alatt foglalt ingatlanra 2 korona, 10476. 10474. brsz. alatt foglalt ingatlanra 7 kor., 11002. brsz. alatt foglalt ingatlanra 3 kor., 11928. brsz. alatt foglalt ingatlanra 3 korona, 12138. brsz. alatt foglalt ingatlanra 12 korona, 12139. 12140. brsz. alatt foglalt ingatlanra 6 korona, 12595. brsz. alatt foglalt ingatlanra 9 korona, 12946. brsz. alatt foglalt ingatlanra 4 korona, 12746. brsz. alatt foglalt ingatlanra 9 korona, 13216. brsz. alatt foglalt ingatlanra 7 korona, 13358. brsz. alatt foglalt ingatlanra 10 korona, 13501. brsz. alatt foglalt ingatlanra 7 korona, 13592. 2. brsz. alatt foglalt ingatlanra 5 korona, 14384. 14385. 14386. 14387. 14388. brsz. alatt foglalt ingatlanra 384 korona, 14445. brsz. alatt foglalt ingatlanra 41 korona, 14378/2. 14379/2. 14380/2. 14381/2. brsz. alatti ingatlanra 159 korona, a kászonal- és feltiz 1632. számú tjkben A + 4383. brsz. alatt foglalt ingatlanra 16 korona, a 228. sz. tjkben c 8-9 az 1882. sz. tjkben c 1. alatt András Imre javára bekebelezett életfogytiglani haszonélvezeti jogok sérelme nélkül ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltek.

Az arverésre határnapon 1904. évi február hó 3-ik napjának d. e. 9 órája Kászonalitzi községi házhoz tüzetik ki.

Arverezni szándékozik tartoznak minden egyes ingatlan kikiáltási árának 10%-át együtli 113 kor. 50 ill. bánatpénzt készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. bíróság tkkvi hatósága.
Csikszentmárton, 1903. november 18-án.
Dr. Szabó Alajos,
kir. albíró

784-903. végr. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bír. végrehajtó ezennel közli, hogy a csikszerepai kir. bíróság 1903. évi Sp. I. 405. sz. végzése folytán Dr. Nagy Béni ügyvéd által képviselt Barcsay Dénes csikszerepai végrehajtató részére Geczó

Domokos és neje csiktaploczai lakosok végrehajtást szenvedők ellen 536 kor. 31 ill. követelés jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesétől letoglalt és 782. koronára becsült ingóságokra a csikszerepai kir. járásbírói 1903. évi V. 993/2. sz. végzésével a további eljárás elrendelvé, annak az alap- és felülfoglalatók köv. telése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, végrehajtást szenvedők lakásán Csiktaploczán leendő megtartása határidőül 1904. évi január hó 12-ik napjának d. e. 11 órája kitűzték, a mikor a bíróság letoglalt ingók és pedig házi bitorok a legtöbbet igényelők készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsárón alól is el fog nak adatni.

Felhívotnak mindazok, kik az elárverzendő ingó ag-k vételárából a végrehajtató köv. telését megillitő kielégítési jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvtől ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelen téseiket az arverés megkezdéséig alulírt kiküldött írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztassák, mert különben csak a vételár fölényére fognak utaltatni.

Kelt Csikszerepán, 1903. évi. december hó 28-án.

Abraham Marton,
kir. bírósági végrehajtó.

Gyergyószentmiklós községben

a főtéren (piacon) álló Romfeld-féle emeletes ház, melyben lakoszábnak kereskedéseknek, vendéglő- és kávéháznak alkalmas helyiségek vannak, azonnal hasznosbérbe kiadó, esetleg örökáron eladó. A feltételekről értekezhetni Dömsödy Zoltán m. kir. főerdészszel, Gyergyó 3-3 tölgyesen.

Szám 15580 903. tkvi.

Hirdetmény.

Csikdánfalva község 85. és 708. valamint Csikmadaras község II. rész 229 számú tkkvi birtokszabályozás következtében átalakított s ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1868. évi XXIX. t.-cz. az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. és az 1891. évi XV. t.-cz. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendeli az 1892. XXIX. törvénycikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ezen körülmény azon felhívással tétetik közzé,

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX t.-cz. 15. és 17. §-ai alapján ideértve §§-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §-a a. pontjában foglalt kiegészítéseit és valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 17. §. és az 1891. évi XVI t.-cz. 15. §. b. pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t.-cz. 22. §-a alapján eszközölt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket hat (6) hónap alatt vagyis 1904. évi január 1-től 1904. június hó 30-ig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mivel ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett hátrányára nem szolgálhat.

2. Hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 16. és 18. §-ainak esetében — ideértve ez utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással kívánnak élni, írásbeli ellentmondásukat hat (6) hónap alatt vagyis 1904. évi január hó 1-től 1904. évi június hó 30-ig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásaik figyelembe vétetni nem fognak.

3. Hogy mindazok, akik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által — nem különben azok, kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX t.-czikk szerinti eljárás és az annak folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik. — ideértve azokat is, kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXIII. t.-cz. 16 §-a alapján történt bejegyzést sérelmeinek találják — e tekintetben felzárólag

kat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatóságához hat (6) hónap alatt, vagyis 1903. évi január hó 1-től 1904. évi június hó-ig nyújtsák be, mint-hogy az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakítások közbejött téves bevezetésekből származó bármilyen igények jéhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetők, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat novezett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatja meg.

Végül figyelmeztetnek mindazon felek, kik a niteljesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszerűen egyszerű másola másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Csikszerepán, 1903. december 5-én

A kir. tiszék, mint tkkvi hatóság.

Geczó Béla,
kir. törvényszéki bíró.

Mindenemű (szinarany, platina-ezüst- rézfoncsor, zománcz) fogtómés, foghuzás, fogtakarítás és műfogak készítése

Veress Sándor dr.
fogorvosi és fogtechnikai műtermében

Csikszerepán,
Lázár Domokos-féle ház
(szemben a „KOSSUTH” szállóval)
születés.

Rendelés d. u. 1/2-5-ig

9-10

Zongorák, pianinok, harmoniumok és cimbalmok

GYÁRI ÁRON

részletfizetésre is kaphatók.

Hangszerek bérbe kiadatnak.

Hangolást és javítást úgy helyben, mint vidéken elfogad és pontosan teljesít

Triska I.
Erdély legnagyobb zongora-raktára,
KOLOZSVÁRON, Sétatér-utca (saját ház).
Pontos kiszolgálás hangszerekben

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, miszerint boldogult atyám, Klencsár Gyula elhalálása folytán a

könyvkötői üzletemben

semmi névvel nevezendő változás be nem állott s azt ezután is úgy mint eddig, tovább vezetni fogom.

Midőn tehát a mélyen tisztelt közönségnek az eddig irántunk tanusított szives pártfogásáért köszönetet mondok.

Kérem ezutánra is szives jóindulatu pártfogásukat és ígérem, hogy ezutánra is azt kiérdemelni kötelességemnek fogom elismerni.

Tisztelettel :

3 3 **KLENCSÁR VIKTOR, könyvkötő.**

!! Takarékos háziasszonyokhoz !!

Ruhákat bármely divat szerint is minden nagyobb fáradság nélkül saját maguk készíthetik meg a beállítható női derék szabókészülék segítségével anélkül; hogy szabásmintát kellene használni. A készülék minden testalkathoz szabályozható. — Egy készülék ára utánvétel mellett 3 korona. Minden művelt államban törvényesen védve és szabadalmazva. Ügynökök kerestetnek.

GUNCHELBAUER ANTAL, Sopron.

9-10